

GEUR- EN LUCHTKWALITEIT

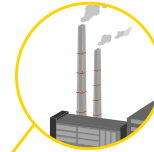
WONINGBOUW

- Woon- en leefmilieu

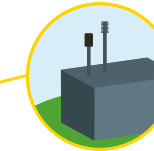
GEURNORMEN

- Beleidsvrijheid gemeenten
- Bebouwingscontouren geur

INDUSTRIE EN BEDRIJVEN

- Omgevingsvergunningland
bouw- en industriebedrijven
- Geurhinder
- Zeer zorgwekkende stoffen

LUCHTKWALITEIT

- Monitoring
- Schone lucht

RUIMTELIJKE ORDENING

Landbouw en natuur

Wonen

Industrie en bedrijven

Recreatie

Transport

 **KLIK OP DE ONDERWERPEN
VOOR MEER INFORMATIE**

WONINGBOUW

Geurhinder en luchtverontreiniging zijn soms ongewenste bijwerkingen van ons gebruik van de fysieke leefomgeving. Bij het opstellen van omgevingsplannen, het toedelen van functies aan locaties en bij vergunningplichtige activiteiten is het belangrijk om na te gaan of er sprake is van een goede woon- en leefsituatie in het kader van gezondheid.

De beoordeling van geurhinder en luchtkwaliteit maakt hier onderdeel van uit. Bij het toelaten van woningen op een bepaalde locatie gelden er specifieke normen voor de geurbelasting en de mate van luchtkwaliteit. Geurhinder en luchtverontreiniging kunnen namelijk een negatief effect hebben op de gezondheid van mensen en de natuur.

Wat is de rol van de OFGV?

- De OFGV kan een goede inschatting maken over de geur- en luchtkwaliteitssituatie bij plannen voor bijvoorbeeld nieuwbouw of transformatie van woningen;
- We adviseren gemeenten en provincies in een vroeg stadium over geur- en luchtkwaliteit bij ruimtelijke ontwikkelingen om een zo goed mogelijk woon- en leefklimaat te bereiken;
- We beoordelen geuronderzoeken en adviseren gemeenten en provincies over het aanvaardbare geurniveau en eventueel te nemen maatregelen;
- We ondersteunen en helpen gemeenten in het motiveren waarom er bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen al dan niet sprake is van een goede woon- en leefsituatie in het kader van geur en luchtkwaliteit.

Hoe is het geregeld in de Omgevingswet?

Geur speelt als milieuaspect vooral lokaal een belangrijke rol. Daarom wordt geur als onderwerp geregeld in het omgevingsplan. Gemeenten krijgen daarmee de ruimte om de regels over geur op maat te maken en te kijken welke gebieden zich lenen voor soepele of juist strengere geurnormen. In het omgevingsplan komen de meeste direct werkende regels over geur te staan. De regels in het omgevingsplan moeten ervoor zorgen dat de geurbelasting van activiteiten op geurgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. In dit kader wordt gekeken naar het toelaten van activiteiten in de buurt van geurgevoelige gebouwen. Tegelijkertijd wordt er gekeken naar het toelaten van geurgevoelige gebouwen, zoals woningen, in de buurt van bestaande activiteiten.

Bij het toelaten van woningen op een bepaalde locatie moet er ook gekeken worden naar de luchtkwaliteit. Die moet voor bewoners acceptabel zijn. Door een toename van verkeer kunnen nieuwe woningen leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Of een locatie geschikt is voor woningbouw hangt af van de ligging. Locaties naast een drukke weg of bijvoorbeeld een veehouderij zijn in het kader van gezondheid minder geschikt. De gemeente maakt de afweging of de luchtkwaliteit bij woningen aanvaardbaar is en regelt uiteindelijk in het omgevingsplan of de woningbouw kan worden toegelaten. Voor de OFGV wordt het omgevingsplan van de gemeente dus een belangrijk instrument om te adviseren over de geur- en luchtkwaliteit bij woningbouw.

GEUR

Geur veroorzaakt in sommige gevallen hinder en kan de gezondheid schaden. Bedrijfsmatige of hobbymatige activiteiten kunnen geur veroorzaken, maar hebben ook een plek in de leefomgeving nodig. Geur kent twee componenten. Bedrijven kunnen geur uitstoten (emissie). De geur verspreidt zich vervolgens via de lucht en veroorzaakt een geurbelasting op de omgeving (immissie).

Wat is de rol van de OFGV?

- De OFGV ondersteunt gemeenten in het motiveren waarom er bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen sprake is van een goede kwaliteit van de leefomgeving in het kader van geur;
- We ondersteunen gemeenten bij het maken en aanwijzen van lokaal geurbeleid;
- We kunnen gemeenten ondersteunen bij het maken en aanwijzen van de 'bebouwingscontour geur' in het omgevingsplan (zie hoe is het geregeld in de Omgevingswet)

Hoe is het geregeld in de Omgevingswet?

Geur is onder de Omgevingswet bij uitstek decentraal geregeld. De beoordeling van geurhinder is vooral een afweging voor gemeenten. De gemeente bepaalt dus zelf in het omgevingsplan welke mate van geurhinder aanvaardbaar is. Daarbij moet wel rekening gehouden worden met bestaande geurkaders. Een belangrijk bestaand geurkader is het provinciale geurbeleid. De gemeente kan ervoor kiezen om het provinciale geurbeleid aan te wijzen als het geurbeoordelingskader, maar kan ook zelf geurbeleid opstellen en hogere of lagere geurnormen vaststellen. Bij het bepalen

van een aanvaardbaar geurhinderniveau spelen eventuele geurklachten, de bestaande geurbelasting, de te nemen geur beperkende maatregelen en cumulatie ook een rol.

Een nieuwe wettelijke taak is dat gemeenten in het omgevingsplan een 'bebouwingscontour geur' aanwijzen. Woningen die binnen de contour zijn gelegen, krijgen een hogere bescherming tegen geurhinder dan woningen die buiten de contour zijn gelegen. De contour komt globaal overeen met de grens van de bebouwde kom, maar de gemeente mag bijvoorbeeld een recreatieterrein aan de rand van een woonwijk ook binnen de contour laten vallen.

Specifieke geurvoorschriften voor milieubelastende activiteiten staan ook in het omgevingsplan. Voor rioolwaterzuiveringsinstallaties en voor de meeste agrarische activiteiten geeft het Rijk instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Gemeenten moeten rekening houden met deze instructieregels in het omgevingsplan. Het Bkl geeft ook aan dat gemeenten moeten zorgen voor een aanvaardbaar geurhinderniveau, waarbij onder meer de al bestaande geurkaders, de geurbelasting, eventuele geurklachten, te nemen geur beperkende maatregelen en cumulatie een rol spelen. Niet voor alle milieubelastende activiteiten geeft het Rijk instructieregels. Voor bijvoorbeeld horeca bepaalt de gemeente zelf of en welke regels er worden opgenomen in het omgevingsplan. Zo kan de gemeente ervoor kiezen om de huidige geurregels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer over te nemen.

INDUSTRIE EN BEDRIJVEN

Bij geur van bedrijven gaat het om de geuruitstoot (emissie). Deze geuruitstoot verspreidt zich via de lucht en veroorzaakt geurbelasting op de leefomgeving (immissie). Onder geurbelasting wordt verstaan; de hoeveelheid geur die op een geurgevoelig object zoals een woning terecht komt.

De hoeveelheid geur wordt uitgedrukt in odour units per kubieke meter en kan worden gemeten of berekend. Globaal onderscheiden we twee typen bedrijven. Geuremissie van industrie, zoals bedrijven voor het composteren van groenafval of de diervoederindustrie en geuremissie van agrarische bedrijven (veehouderijen).

Bij veel bedrijven komen er naast de geuremissie ook luchtvervuilende stoffen vrij. Sommige stoffen zijn al bij hele lage concentraties schadelijk voor de leefomgeving. De gevaarlijkste stoffen voor mens en milieu zijn aangewezen als 'Zeer Zorgwekkende Stoffen' (ZZS). De regelgeving over luchtemissies heeft tot doel om deze stoffen uit de leefomgeving te weren. Bedrijven zijn verplicht om emissie van ZZS te voorkomen. Als dat niet mogelijk is, dan moet het bedrijf de emissie van ZZS in de lucht tot een minimum beperken (minimalisatieverplichting).

Wat is de rol van de OFGV?

- De OFGV beoordeelt geur- en luchtkwaliteitsonderzoeken bij vergunningaanvragen voor industrie en bedrijven;
- We stellen vergunningen voor de grote(re) bedrijven op. Voor de kleine(re) bedrijven kunnen wij maatwerkvoorschriften voor geur opstellen afhankelijk van de locatie waar het bedrijf is gevestigd;
- We houden toezicht op de regels over geur- en luchtemissies;

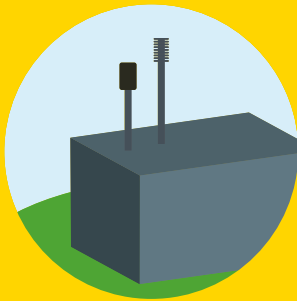
- We voeren controles uit om geurhinder in een bepaald gebied in kaart te brengen en rapporteren hierover aan met name gemeenten.

Hoe is het geregeld in de Omgevingswet?

De regels voor bescherming tegen geurhinder van bedrijven staan vooral in het omgevingsplan van de gemeente. De resultaten van geuronderzoeken en geurcontroles worden dus aan deze regels getoetst. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) geeft instructieregels aan gemeenten. Deze instructieregels schrijven standaardwaarden voor en geven ook aan binnen welke bandbreedte gemeenten soepelere of strengere geurnormen kunnen voorschrijven. Voor vergunningplichtige bedrijven blijft de omgevingsvergunning het instrument om geurvoorschriften op te nemen. Bij het verlenen van de omgevingsvergunning en het bepalen van het aanvaardbaar geurhinderniveau moet rekening worden gehouden met het omgevingsplan. Voor een klein aantal milieubelastende activiteiten geeft het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) wel algemene regels over geur. Te denken valt aan een mestbehandelingsinstallatie of het smelten en gieten van metalen.

De normen voor luchtkwaliteit blijven meer centraal geregeld. Voor veel milieubelastende activiteiten bij bedrijven gelden regels die de uitstoot moeten beperken. Deze regels staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Ook staan er regels in Europese verordeningen. De regels over de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht staan eveneens in het Bal. Het gaat om emissiegrenswaarden en monitoringsverplichtingen per stofklasse. Voorbeelden van bedrijven met schadelijke emissies naar de lucht zijn bedrijven met grote stookinstallaties (stikstof) en afvalverwerkingsbedrijven.

LUCHTKWALITEIT

De luchtkwaliteit in Nederland is de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd. Het is de bedoeling om de luchtkwaliteit de komende jaren nog verder te verbeteren om op die manier gezondheidswinst te behalen.

Dit kan vooral bereikt worden door verdergaande reductie van emissies aan de bron. Het gaat dan om het beperken van verkeersemissies, maar bijvoorbeeld ook het beperken van emissies door houtstook. De maatregelen worden genomen in samenhang met de Aanpak Stikstof en het Klimaatakkoord. De luchtkwaliteit wordt voortdurend gemonitord met metingen en berekeningen om na te gaan of er verbetering plaatsvindt.

Wat is de rol van de OFGV?

- De OFGV verleent namens het bevoegd gezag vergunningen met luchtmissie eisen voor de grote(re) bedrijven;
- We houden toezicht op de naleving van luchtmissie eisen bij zowel de kleine als grote bedrijven;
- We ondersteunen gemeenten bij het monitoren van luchtkwaliteit langs verkeerswegen en nabij bedrijven;
- We ondersteunen gemeenten en provincies bij de ambitie om de luchtkwaliteit te verbeteren.

Hoe is het geregeld in de Omgevingswet?

De regels voor de luchtkwaliteit op leefniveau (woningen, scholen, zorginstellingen) staan in Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Het gaat om normen voor maximale concentraties van allerlei luchtvervuilende stoffen, waarvan de normen voor stikstof en fijnstof de meest bekende zijn. Deze normen worden onder de Omgevingswet omgevingswaarden genoemd.

De gemeente moet bij het toelaten van activiteiten in het omgevingsplan in een aantal situaties toetsen aan deze omgevingswaarden voor lucht. De gemeente kan daarnaast zelf ook luchtregels stellen in het omgevingsplan.

De regels voor de bescherming tegen vervuilende luchtmissies van bedrijven staan voornamelijk in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De regels voor deze emissies zijn de afgelopen jaren voortdurend strenger geworden en ook onder de Omgevingswet is het de verwachting dat de regels verder worden aangescherpt.